

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Margarita Evangelica

Essche, Nicolas van

Coloniae, 1545

De quinq[ue] vtilitatibus huius exercitij. 17

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49323](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49323)

LIBER I.

tratiuitatis suæ vsq; ad illud tempus, quo in cruce moriebatur, cruce multiplici nunquam carebat. Atq; ista vicissim quilibet homo in corde suo portare debet, vt ipsum vice versa cū essentiali introuersione cum gaudio spiritu cū subiecta anima, et cum puro ac patienti corpore valeat imitari. Porro quisquis istud amplius & perseverantius exercitauerit, ille supra dicta omnia clarius in seipso deprehendet. Et certe istam de Deo & de nobis ipsis cognitionem, & quid sint animæ vires, vbi sint, cur nobis collatæ sint, in quæ mala corruerint, in quo rursus erigi, & in quo persistere debeant, de quibus iam supra dictum est, omnes necessario scire tenentur. Est enim huiusmodi cognitio, quasi quoddam fundamentum, cui omnia exercitia superædificari possunt, prout quisque se trahi senserit. Et sine isto non est spes alicuius profectus, nec vllum potest exercitium stabiliter perdurare. Hinc nanque omnes gradus & spirituales profectus virtutum oriuntur.

De quinque vtilitatibus, quas consequitur ille, qui supradicta quinque puncta studiose attendit, & sese in eis exercet. Cap. XVII.

Porro, qui supradicta vigilanter attendere, & in eis sese exercere curat, ille quinque non paruas inde vtilitates assequitur. Primo quidem, quum se modo supra dicto introuertit, aspiciatq; qualiter ad Dei factus est imaginē, & quid sint animæ vires, & vbinā sitæ sint, Deū atq; sui ipsius inde cognitionē assequitur, de qua sic ait quidam; Si cognosceret homo Deum atq;

C ij sei-

MARGARITAE EVANG.

seipsum, nequaquam vel mille mortes formidaret, Et sanctus Bernardus, multi, inquit, multa sciunt, & seipsum nesciunt. Secundo, quando considerat quare ad Dei imaginem factus sit, & ad quid ei vires animæ collatæ sint, inde mox incipit erubescere, & multum humiliari, eo quod ad Deum eas adhuc nequaquam applicavit. Hinc mellifluus ille Bernardus ait: Quando nos ipsos bene consideramus, merito de nobis ipsis erubescimus. Tertio, quando perpendit, in quo eas destruxerit, & in quo abusus sit viribus animæ suæ, per hoc venit ad cognitionem propriæ vilitatis, & innumerabilium defectuum suorum, quibus seipsum oneravit. Videns autem domum animæ suæ plenam infirmis, claudis & cæcis, medicum accedere compellitur, & illi omnia vulnera sua detegere, qui propria nulla habet. Quarto, quando pro sui reformatione est sollicitus, ut videlicet per bona exercitia omnes vires suæ per Iesum Christum reformari, & de novo valeant erigi, inde vigorosus oritur in omni virtute profectus. Quinto, quando gregem cogitationum, virium & omnium sensuum suorum interiorum & exteriorum ad Deum custodit, & amorosam vitam ac passionem eius iugiter in corde suo portat, inde omnis illi vitæ perfectio promanat. Ille namque in Christo Iesu manet, qui sic vivit, quemadmodum ille vixit. Porro ad hoc ut in Christo Iesu maneamus, necessaria est arcta nostri cordis observatio, quatenus vires nostras, & omnia membra nostra in Christo Iesu cōservemus. Nullum enim vtilius exercitium esse puto, quam ut fundum nostrum ad Deum custodiamus, & in-

spi-

spirationes diuinas attendamus . Omnis nan-
 que erroris origo inde procedit , quod fundum
 cordis sui homo non obseruat , sed libere permit-
 tit vires suas rebus temporalibus occupari , &
 ipse totus inhæret creaturis , suum in eis solati-
 um quærens atque constituens , & per hoc om-
 ni gratia & inspiratione diuina priuat semeti-
 ipsum . De qua sic ait beatus Bernardus : Si vo-
 cē Dei sonare audieris in corde tuo , surge & da
 honorem Deo , & age reuerentiam spiritui san-
 cto , cunctisque dimissis exterioribus ita eum al-
 loquere : Gratus aduenisti o desiderabilissime v-
 nicum solatium cordis mei , quem toto mentis
 affectu iam olim concupiui , et totum me offero
 & resigno tuæ beneplacitæ voluntati . Et san-
 ctus Hieronymus : Omni , inquit , custodia ser-
 uia temetipsum , & perfectam tuo sponso fideli-
 tatē ostende . Proinde iugiter circa nos ipsos cum
 timore inuigilare debemus , vt non euagemur
 extra imaginem Iesu Christi , & extra semitam
 mandatorum ipsius . Ait enim sanctus Bernar-
 dus : Time quum arriserit gratia , time quum
 abierit , time quum denuo reuertetur . In veri-
 tate , inquit idem , didici , nihil æque efficax es-
 se ad gratiam promerendam , retinendam & re-
 cuperandam , quam si omni tempore inuenia-
 ris non altum sapere , sed timere . Idcirco omni-
 no conuenit sollicite nos ambulare coram Deo
 nostro , vt tanquam fructuosi palmites in vitē
 nostra permanere possimus , hoc est , in Christo
 Iesu , in quo omnes vires nostras & omnia mē-
 bra corporis nostri , cor nostrum & sensus no-
 stros conseruare debemus , idq; faciendo , & nos
 permanemus in Deo , & Christus Iesus in no-

MARGARITAE EVANG.

bis, fructiferos nos efficiens in omni virtute. Atque in hoc sita est omnis salus nostra, ut sic per Christum Iesum introduceamur, & cum ipso vnus spiritus, vna anima & vnū corpus efficiamur.

Qualiter nobis ipsis perfecte mori solique Deo viuere debeamus. Cap. XVIII.

Porro ex isto fundo nostro vel mille mortes quotidie Deo omnipotenti afferre poterimus, in eo quod propriam voluntatē, cupiditatē & intentionem funditus eradicemus et exeamus, & in Deum immergamur. Sunt namque tria hæc, videlicet volūtas, cupiditas & intētio, principales radices, quibus humana vita innititur. Quæ cum in nobis funditus mortificatæ & in Deū relatæ fuerint, omnia alia facile subsequuntur, moriturque homo sibi ipsi, & viuit solum Deo, in eo, quod iam in nullo prorsus querit semetipsum. Sui ipsius namque oblitus, beneplacitissimam Dei tantummodo voluntatem obseruat, id est propter amorem suum, & viuit secundum omne desiderium Dei, & hoc ad honorem ipsius, solumque mouetur ex intentione Dei, & hoc ad delicias eius. Circa hæc se ipsum quilibet sollicitè obseruare debet, ut nihil agat vel omittat ex inclinatione aut motu sensualitatis in cogitando, in desiderando, in videndo, in audiendo, in verbis, in operibus, in comedendo, in bibendo, in vigilando, in dormiēdo, in agendo vel in omittendo, quatenus videlicet horum nihil agat ob suum commodum aut delectationem, sed solummodo pure propter Dei amorem, & ad gloriam ipsius. Et per hoc homo deificus efficitur permanetque. Quia enim semetipsum exiuit, atque